2026/1545

17.7.2026

RÅDETS AFGØRELSE (EU) 2026/1545

af 29. juni 2026

om fastsættelse af de nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af protokol nr. 37 om de finansielle konsekvenser af udløbet af EKSF-traktaten og om Kul- og Stålforskningsfonden, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, og om ophævelse af beslutning 2003/76/EF

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR—

under henvisning til protokol nr. 37 om de finansielle konsekvenser af udløbet af EKSF-traktaten og om Kul- og Stålforskningsfonden, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 2, stk. stk. 1,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

under henvisning til godkendelse fra Europa-Parlamentet ([1]),

efter en særlig lovgivningsprocedure, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab udløb den 23. juli 2002, jf. nævnte traktats artikel 97. Alle Det Europæiske Kul- og Stålfællesskabs (EKSF's) aktiver og passiver blev overført til Det Europæiske Fællesskab den 24. juli 2002.

(2) I henhold til protokol nr. 37 om de finansielle konsekvenser af udløbet af EKSF-traktaten og om Kul- og Stålforskningsfonden (»protokollen«), der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, betragtes nettoværdien af EKSF's aktiver og passiver, som de fremgår af EKSF's balance, som aktiver bestemt til forskning i sektorer knyttet til kul- og stålindustrien og benævnes »EKSF under afvikling«, og, når afviklingen af EKSF er afsluttet, benævnes de »Kul- og Stålforskningsfondens aktiver« (under ét benævnt »aktiverne«).

(3) Det fremgår ligeledes af protokollen, at provenuet af aktiverne, som benævnes »Kul- og Stålforskningsfonden«, udelukkende skal anvendes til forskning i sektorer knyttet til kul- og stålindustrien og uden for rammeprogrammet for forskning i overensstemmelse med protokollen og retsakter vedtaget på grundlag deraf.

(4) Den 1. februar 2003 vedtog Rådet beslutning 2003/76/EF ([2]), som fastsatte gennemførelsesbestemmelserne til protokollen.

(5) Værdien af de genererede indtægter, der er afsat til finansiering af forskningsprojekter vedrørende kul og stål, har i flere år været faldende på grund af de lave rentesatser, og aktiverne har ikke genereret tilstrækkelige indtægter til at finansiere den nuværende årlige tildeling på 111 mio. EUR til Kul- og Stålforskningsfonden til indkaldelser som fastsat ved beslutning 2003/76/EF. Som følge af tab i 2022 og 2023 blev indkaldelserne i 2024 og 2025 fuldt ud finansieret ved salg af aktiver. For 2026 og eventuelt også for efterfølgende år vil eventuelle overskud kun delvis dække den årlige tildeling og forventes ikke at være tilstrækkelige til at kunne finansiere et meningsfuldt arbejdsprogram.

([1]) Godkendelse af 16.6.2026 (endnu ikke offentliggjort i EUT).
([2]) Rådets beslutning 2003/76/EF af 1. februar 2003 om fastsættelse af de nødvendige bestemmelser til gennemførelse af den protokol, der er knyttet til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, om de finansielle konsekvenser af udløbet af EKSF-traktaten og om Kul- og Stålforskningsfonden (EUT L 29 af 5.2.2003, s. 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2003/76(1)/oj).

(6) Som led i sine bestræbelser på at styrke konkurrenceevnen i Unionens stålsektor og beskytte industriens fremtid erklærede Kommissionen i sin meddelelse af 19. marts 2025 til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget med titlen »En europæisk handlingsplan for stål og metal«, at den ville foreslå en samlet reform af Kul- og Stålforskningsfonden med henblik på at forenkle og yderligere fremskynde investeringer i stålforskning. Denne fremskyndelse bør afspejle sektorens behov.

(7) Energiomstillingen fra fossile energikilder, navnlig kul, udgør i øjeblikket en udfordring, navnlig med hensyn til behovet for at sikre en retfærdig omstilling, især for industrier og arbejdstagere i kulafhængige regioner. Yderligere udfordringer omfatter afbødning af metanemissioner fra kulminer i forbindelse med gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1787 ([3]).

(8) Fra august 2027 forventes det, at EKSF under afvikling hverken vil have nogen passiver eller tilgodehavender, hvorved dets afvikling vil kunne afsluttes.

(9) Det er muligt at sælge en del af aktiverne for at finansiere forskningsprojekter i kul- og stålsektoren, da EKSF under afvikling ikke har nogen passiver.

(10) I lyset af de kombinerede finansielle ændringer og politiske overvejelser bør forskningsprogrammets størrelse fastsættes på en sådan måde, at det sikres, at aktiverne kan anvendes og gennemføres korrekt i overensstemmelse med protokollens mål og principperne om forsvarlig økonomisk forvaltning. Kritisk masse i forhold til forskningsprogrammets størrelse kan ikke opfyldes ved kun at anvende indtægter eller en begrænset del af de resterende aktiver. De beløb, der er nødvendige til forskningsprogrammet, vil kræve anvendelse af alle aktiverne. Det bør derfor være muligt at anvende de resterende aktiver til uden for Unionens rammeprogram for forskning at yde meningsfuld støtte til nyttige samarbejdsforskningsprojekter, der har den kritiske masse til at skabe EU-merværdi i kul- og stålsektorerne.

(11) I sin meddelelse af 26. februar 2025 til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget med titlen »Aftalen om ren industri« og i den europæiske handlingsplan for stål og metal støttede Kommissionen forretningsgrundlaget for store investeringer, der skal foretages i Unionen i de kommende år, herunder for stålindustrien. Som følge af dette politiske incitament bør Kul- og Stålforskningsfonden bidrage til en hurtig omstilling til renere teknologier ved at finansiere en del af den nødvendige forskningsindsats, herunder forberedende forskning med henblik på store investeringer og yderligere forskning til støtte for gennemførelsen af store investeringer.

(12) Indkaldelser fra 2027 til 2033 på op til 120 mio. EUR om året og en indkaldelse i 2034 for et beløb svarende til de resterende uudnyttede aktiver forventes at mobilisere private investeringer for at øge konkurrenceevnen og fremskynde dekarboniseringen og den grønne industrielle omstilling af kul- og stålsektorerne. Der bør derfor fastsættes passende årlige tildelinger for at muliggøre sådanne indkaldelser og give mulighed for meningsfuld støtte frem til udgangen af 2034.

(13) For at tildele alle nettoindtægter fra investeringerne og lette forhøjelsen af tildelingen for 2027 fra 111 mio. EUR op til 120 mio. EUR er det hensigtsmæssigt at afkorte tidsfristen for tildelingen heraf ved at lade de lukkede balancer for aktiverne i år n dække tildelingen i år n+1 for årene 2026-2033, samtidig med at de årlige tildelinger, der allerede er fastsat ved beslutning 2003/76/EF, opretholdes.

(14) Den nuværende fordeling af budgetbevillingerne mellem kul- og stålforskning på henholdsvis 27,2 % og 72,8 % støttes af begge sektorer og er fortsat hensigtsmæssig i betragtning af deres respektive behov og absorptionskapacitet.

([3]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1787 af 13. juni 2024 om reduktion af metanemissioner i energisektoren og om ændring af forordning (EU) 2019/942 (EUT L, 2024/1787, 15.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1787/oj).

(15) For at kunne tilpasse sig kul- eller stålsektorens eventuelle behov for forskningsfinansiering i tilfælde af utilstrækkelig absorption i den anden sektor bør beføjelsen til at vedtage retsakter delegeres til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 290 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde med henblik på at ændre denne afgørelse for om nødvendigt at ændre den procentdel af finansieringen, der afsættes til kul- og stålrelateret forskning i 2034, for at muliggøre fuld udnyttelse af aktiverne. Det er navnlig vigtigt, at Kommissionen gennemfører relevante høringer under sit forberedende arbejde, herunder på ekspertniveau, og at disse høringer gennemføres i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning ([4]). For at sikre lige deltagelse i forberedelsen af delegerede retsakter bør Europa-Parlamentet og Rådet navnlig modtage alle dokumenter på samme tid som medlemsstaternes eksperter, og deres eksperter bør systematisk have adgang til møder i Kommissionens ekspertgrupper, der beskæftiger sig med forberedelse af delegerede retsakter.

(16) Beslutning 2003/76/EF bør derfor ophæves. Indtil afviklingen af EKSF er afsluttet, bør nævnte beslutnings artikel 1 dog fortsat finde anvendelse, indtil de finansielle transaktioner i EKSF under afvikling er afsluttet —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

1. Kommissionen er ansvarlig for fastsættelse af de nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af protokol nr. 37 om de finansielle konsekvenser af udløbet af EKSF-traktaten og om Kul- og Stålforskningsfonden, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

2. Kommissionen er ansvarlig for forvaltning af de finansielle transaktioner for »EKSF under afvikling«, og, når afviklingen af EKSF er afsluttet, af »Kul- og Stålforskningsfondens aktiver« (under ét benævnt »aktiverne«).

Artikel 2

1. Kommissionen forvalter aktiverne på en sådan måde, at der bevares en årlig tildeling til Kul- og Stålforskningsfonden på op til 120 mio. EUR for årene 2027-2033 inklusive for at finansiere forskning i de sektorer, der er knyttet til kul- og stålindustrien. Eventuelle resterende ikketildelte aktiver skal indgå i en tildeling for 2034 svarende til markedsværdien af disse aktiver på tidspunktet for overførslen til Kul- og Stålforskningsfonden under hensyntagen til markedsvilkårene. Denne tildeling skal anvendes til at finansiere forskning i de sektorer, der er knyttet til kul- og stålindustrien i 2034 og efterfølgende år.

2. Forskningsaktiviteterne inden for stål skal fokusere på bæredygtige og kulstoffattige stålproduktions- og færdigbehandlingsprocesser, skabelse af avancerede stålprodukter, førende markeder, bevarelse af ressourcer, cirkulær økonomi, udvikling af færdigheder, forbedring af arbejdsvilkår og anvendelse af digitale teknologier. Forskningsaktiviteterne i forbindelse med kulforskningsprojekter skal fokusere på forvaltning af den retfærdige omstilling, herunder gennem omlægning, af tidligere aktive kulminer eller kulminer under nedlukning samt relateret infrastruktur, herunder de regioner, hvor de er beliggende, i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/523 ([5]), (EU) 2021/1056 ([6]) og (EU) 2021/1229 ([7]) og i overensstemmelse med denne afgørelses artikel 4, stk. 2.

3. Den årlige tildeling af det beløb, der er fastsat i stk. 1, udgøres af nettoindtægterne fra investeringerne og det kontantbeløb, der skal genereres ved salg af en del af aktiverne.

([4]) EUT L 123 af 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

([5]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/523 af 24. marts 2021 om oprettelse af InvestEU-programmet og om ændring af forordning (EU) 2015/1017 (EUT L 107 af 26.3.2021, s. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj).

([6]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1056 af 24. juni 2021 om oprettelse af Fonden for Retfærdig Omstilling (EUT L 231 af 30.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1056/oj).

([7]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1229 af 14. juli 2021 om lånefaciliteten for den offentlige sektor under mekanismen for retfærdig omstilling (EUT L 274 af 30.7.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1229/oj).

Artikel 3

1. Der udarbejdes hvert år adskilt fra Unionens øvrige finansielle operationer en resultatopgørelse, en balance og en finansiel redegørelse for investeringstransaktioner og kapitalforvaltningstransaktioner som omhandlet i artikel 2.

De i dette stykkes første afsnit omhandlede finansieringsoversigter knyttes som bilag til de finansieringsoversigter, som Kommissionen hvert år udarbejder i henhold til artikel 318 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) og artikel 247 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2024/2509 ([8]).

2. Europa-Parlamentets, Rådets og Revisionsrettens beføjelser vedrørende kontrol og decharge som fastsat i TEUF og i forordning (EU, Euratom) 2024/2509 finder anvendelse på de transaktioner og operationer, der er omhandlet i denne artikels stk. 1.

Artikel 4

1. Nettoindtægterne fra de investeringer, der er omhandlet i artikel 2, og kontantbeløbene fra salg af en del af aktiverne udgør indtægter på Unionens almindelige budget. Disse indtægter og disse kontantbeløb øremærkes til finansiering af forskningsprojekter i sektorer knyttet til kul- og stålindustrien, der ikke er omfattet af rammeprogrammet for forskning. De udgør Kul- og Stålforskningsfonden og forvaltes af Kommissionen.

2. De i stk. 1 omhandlede nettoindtægter og kontantbeløb fordeles gennem arbejdsprogrammerne, hvor 27,2 % tildeles til kulrelateret forskning og 72,8 % til stålrelateret forskning.

Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 7 for at ændre den procentdel af finansieringen, der er afsat til kulrelateret forskning og stålrelateret forskning som omhandlet i dette stykkes første afsnit, hvis det er nødvendigt for at muliggøre fuld udnyttelse af aktiverne i 2034.

3. De nettoindtægter og kontantbeløb, der er øremærket i henhold til stk. 1, og som stadig er disponible den 31. december i et givet år, såvel som inddrivelser fremføres automatisk til det følgende år.

4. De budgetbevillinger, der svarer til annulleringer af forpligtelser, bortfalder automatisk ved udgangen af hvert regnskabsår. De hensættelser til forpligtelser, der frigøres som følge af disse annulleringer, stilles til rådighed for Kul- og Stålforskningsfonden.

Artikel 5

De nettoindtægter og kontantbeløb, der kan anvendes til finansiering af forskningsprojekter i år n+1, figurerer i balancen for EKSF under afvikling i år n og, når afviklingen er afsluttet, i balancen for Kul- og Stålforskningsfondens aktiver i år n, indtil de resterende aktiver bliver tildelt i 2033 for 2034.

Artikel 6

Administrationsudgifter i forbindelse med de afviklings-, investerings- og forvaltningstransaktioner, der er omhandlet i denne afgørelse, afholdes af Kommissionen over Unionens almindelige budget.

Artikel 7

1. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter tillægges Kommissionen på de i denne artikel fastlagte betingelser.

2. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter, jf. artikel 4, stk. 2, andet afsnit, tillægges Kommissionen for en periode på otte år fra den 6. august 2026.

([8]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2024/2509 af 23. september 2024 om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget (EUT L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

3. Den i artikel 4, stk. 2, andet afsnit, omhandlede delegation af beføjelser kan til enhver tid tilbagekaldes af Europa-Parlamentet eller Rådet. En afgørelse om tilbagekaldelse bringer delegationen af de beføjelser, der er angivet i den pågældende afgørelse, til ophør. Den får virkning dagen efter offentliggørelsen af afgørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende* eller på et senere tidspunkt, der angives i afgørelsen. Den berører ikke gyldigheden af delegerede retsakter, der allerede er i kraft.

4. Inden vedtagelsen af en delegeret retsakt hører Kommissionen eksperter, som er udpeget af hver enkelt medlemsstat, i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning.

5. Så snart Kommissionen vedtager en delegeret retsakt, giver den samtidigt Europa-Parlamentet og Rådet meddelelse herom.

6. En delegeret retsakt vedtaget i henhold til artikel 4, stk. 2, andet afsnit, træder kun i kraft, hvis hverken Europa-Parlamentet eller Rådet har gjort indsigelse inden for en frist på to måneder fra meddelelsen af den pågældende retsakt til Europa-Parlamentet og Rådet, eller hvis Europa-Parlamentet og Rådet inden udløbet af denne frist begge har underrettet Kommissionen om, at de ikke agter at gøre indsigelse. Fristen forlænges med en måned på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ.

Artikel 8

Beslutning 2003/76/EF ophæves.

Artikel 1 i beslutning 2003/76/EF finder dog fortsat anvendelse på de finansielle transaktioner i EKSF under afvikling, indtil afviklingen er afsluttet.

Artikel 9

Denne afgørelse træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Udfærdiget i Luxembourg, den 29. juni 2026.

På Rådets vegne

M. MOUSHOUTTAS

Formand